

Инсон ва қонун

2022 йил 5 апрель
сешанба
№ 12 (1320)

www.hudud24.uz
insonvaqonun@adliya.uz
fb.com/hudud24official/
t.me/hudud24official/

hudud24
Endi 24 soat siz bilan!

Энг сўнги хабарлар
Хуқуқий маълумотлар
Тахлилий мақолалар
Мурожаатга жавоблар

www.hudud24.uz

Энг улуг ва барокатли ой

ОРЗИҚИБ кутганимиз, ойлар султони Рамазон ойи кириб келди. Рамазон ойи шукронасидан барча ибодатларни янада мукамалроқ бажаришга интилиш гўзал амаллардандир.

Абу Хурайра розияллоху анхундан ривоят қилинади: Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам: “Умматимга Рамазон ойида бошқа умматларга берилмаган бешта хислат берилди. Рўздорнинг оғзидаги ҳид Аллоҳ наздида мушкнинг ҳидидан яхшироқ; ифтор қилгунларича малоикалар уларнинг гуноҳларини кечиришини сўрайдилар; бу ойда шайтоннинг саркашлари боғланади; бу ойда одамлар бошқа ойларда бўлмаган ихлосларини топадилар; бу ойда ҳар кун Аллоҳ таоло жаннатни зийнатлайди ва жаннатга айтади: “Менинг бандаларимдан қийинчилик ва азиятлар кўтарилишига оз қолди. Улар сенга қараб юрадилар ва охириг кечада уларнинг гуноҳлари кечирилади”. “Эй Аллоҳнинг элчиси, Лайлатул-қадр ўша кечами?” деб сўрашди. Айтдиларки: “Йўқ. Лекин амал қилувчи амалини бажарса, унинг ажри мўл-кўл берилади”

(Имом Байҳақий ривояти).

7-БЕТ

9 апрель — Соҳибқирон
Амир Темур таваллуд топган кун

“Агар бизнинг қудратимизни
билмоқчи бўлсангиз,
қурган биноларимизга боқинг!”

Амир ТЕМУР

БҮҮОК Соҳибқирон Амир Темурнинг ҳаёт йўли “Куч адолатдадир” деган ҳикмат билан йўғрилган. Ушбу ғояда ватанпарварлик, мардлик, одамийлик каби улуг фазилатлар мужассамдир.

Соҳибқиронга “Рости-русти” (Куч-адолатда) сўзлари ёзилган узукни Шайх Зайниддин Абу Бакр Тайободий ҳадя этган. У Амир Темурга йўллаган мактубида шундай таъкидлаган: “Худонинг мулкида адолат ила иш тутгилким, шундай демишдирлар: “Мамлакат куфр билан туриши мумкин, лекин зулм бор ерда туролмайди”.

7-БЕТ

АЛИМЕНТ ПУЛИ ДАРОМАД СОЛИҒИ ОЛИНГАНДАН КЕЙИН ҚОЛГАН СУММАДАН УНДИРИЛАДИ

— **МЕН иш ҳақимдан алимент тўлайман. Алимент пуллари даромад солиғи ундирилгандан кейин ҳисобланадими ёки даромад солиғи олинмаган ҳолда ҳисобланадими?**

— Ўзбекистон Республикасининг “Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида”ги Қонуни 65-моддасида “Қарздорнинг иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловлардан ушлаб қолинган суммалар миқдори солиқлар ушлаб қолингандан кейин қолган суммадан ҳисоблаб чиқарилади.” деб кўрсатилган.

Шунга асосан алимент даромад солиғи олингандан кейин қолган суммадан ундирилади.

АРИЗАМ НЕГА РАД ЭТИЛДИ?

— **БОЛАЛАР нафақасини олиш учун ариза билан мурожаат қилган эдим. Лекин турмуш ўртоғим 2019 йилда ишлаб чиқарилган автомашина сотиб олганлиги сабабли аризам рад этилди. Шу қонунийми?**

— Ҳа, Сизнинг аризангиз қонуний тартибда рад этилган. Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 21 октябрдаги 654-сон қарори билан тасдиқланган “Кам таъминланган оилаларни Ўзбекистон Республикасида яшаш шартлари яхшироқ қилиш тўғрисида”ги Қонуннинг 20-банди “в” кичик бандида ариза берувчи ёки унинг оила аъзоларида қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда ўз номига расмийлаштирилган ишлаб чиқарилган муддати 7 йилдан ошмаган, техник ҳолати соғ бўлган энгил автотранспорт воситаси мавжуд бўлганда болалар нафақасини бериш рад этилиши кўрсатиб ўтилган.

ID КАРТАНИ ЙЎҚОТГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК БОРМИ?

— **Амалдаги Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда фуқаролик паспортини йўқотганлик учун жавобгарлик белгиланган. Лекин ID картасини йўқотганлик учун жавобгарлик кўрсатилмаган. Қонунчилигимизда ID картасини йўқотганлик учун жавобгарлик борми?**

— Ўзбекистон Республикасининг 2014 йил 14 мартдаги “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонунига асосан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 233-моддасига ўзгариш киритилган. Унга кўра, ID картаси ёки хорижга чиқиш паспорти қасддан яроқсизлантирилганлиги ёки эҳтиёт қилиб сақламаганлиги оқибатида йўқотиб қўйилганлиги учун базавий ҳисоблаш миқдорининг иккидан бир қисмидан уч бараваригача миқдоридан жарима жазоси белгиланган.

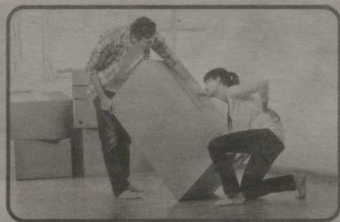

ЖИНОЯТЧИ АЁЛГА ҚАНДАЙ ЖАЗО ТАЙИНЛАНМАЙДИ?

— **Қонунчилигимизда жиноят содир этган аёлларга жазо тайинлашда қандай енгилликлар бор? Жиноятчи аёлга қандай жазо тайинланмайди? Шу ҳақда маълумот берсангиз.**

— Амалдаги Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига асосан жиноят содир этган аёлларга бир қатор имтиёзлар белгиланган. Масалан, жиноий жазо тариқасида мажбурий жамоат ишлари ёки ахлоқ тузатиш ишлари ҳомиладор аёлларга, уч ёшга тўлмаган болалари бор аёлларга нисбатан қўлланилмайди. Ҳомиладор аёллар ва уч ёшга тўлмаган болалари бор аёллар эҳтиётсизлик оқибатида ёки қасддан унча оғир бўлмаган жиноят содир этса, уларга нисбатан озодликдан маҳрум этиш тариқасидаги жазо тайинланмайди.

Аёлга нисбатан узоқ муддатга, яъни 20 йилдан ортиқ, 25 йилдан кўп бўлмаган ёки умрбод озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланиши мумкин эмас.

АЁЛЛАР ОҒИР ЮК КЎТАРИШИ МУМКИН ЭМАС

— **Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси 225-моддасининг иккинчи қисмида “Аёлларнинг улар учун мумкин бўлган нормадан ортиқ юкни кўтаришлари ва ташишлари ман этилади.” деб кўрсатилган. Шу оғир юкнинг нормаси қанча миқдорни ташкил қилади?**

— Қонунчилигимизда хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари ҳимояланган, албатта. Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан аёллар учун оғир юкларни қўлда кўтариш ва ташишда йўл қўйиши мумкин бўлган юкларнинг рухсат этилган меъёрлари белгилаб берилган. Унга кўра, аёллар белгиланган миқдордан ортиқ оғир юк кўтариши мумкин эмас.

Хусусан, бошқа ишларга алмашлаб ишлаш шарти билан юкни кўтариш ва кўчиришда унинг вазни 9 килограммдан ортиқмаслиги лозим.

Иш сменаси давомида доимий равишда кўтариладиган юкнинг вазни 6 килограммдан ошмаслиги керак.

Иш сменасининг ҳар бир соатида ишчи юзадан кўчириладиган юкларнинг

йиғинди вазни 300 килограммдан ошмаслиги керак.

Иш сменасининг ҳар бир соатида полдан кўчириладиган юкларнинг йиғинди вазни 150 килограммдан ошмаслиги керак.

Иш сменаси давомида ишчи юзадан кўчириладиган юкларнинг йиғинди вазни 2500 килограммдан ошиб кетмаслиги лозим.

Смена давомида полдан кўчириладиган юкларнинг йиғинди вазни 1250 килограммдан ошиб кетмаслиги керак.

Икки киши биргаликда замбилда ташиладиган юкларнинг чегаравий вазни 22 килограммдан ошиб кетмаслиги керак. Барча ишларда оёқчали замбиллардан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

Битта гилдиракли аравада оғир юкларни кўчиришда юкнинг чегаравий вазни 25 килограммдан ошмаслиги керак. Битта гилдиракли аравада оғир юкларни ташишга фақат сирпанчлик ёғочда бажарилгандагина йўл қўйилади. Бунда чегаравий кўтариш (энг юқори баландликнинг йўлнинг узунлигига нисбати) 0,02 дан ошиб кетмаслиги лозим.

Оғир юкларни уч ва тўрт гилдиракли аравачаларда ташишда юкнинг чегаравий вазни 50 килограммдан ошмаслиги керак, бунда нотекис юзада ташишга чегаравий кўтариш кўрсаткичи 0,01 бўлган ҳолда рухсат этилади.

Оғир юклар икки гилдиракли қўл аравада ташишда юкнинг чегаравий вазни 60 килограммдан ортиқмаслиги керак. Бунда полнинг текис юзасида ташишга чегаравий кўтариш кўрсаткичи 0,02 бўлган ҳолда, нотекис тупроқ ёки тош йўлда чегаравий кўтариш кўрсаткичи 0,01 дан ошмаган ҳолда рухсат этилади.

Оғир юклар вагонеталарда ташишда юкнинг чегаравий вазни 300 килограммдан ошмаслиги керак. Бунда кўтариш кўрсаткичи 0,01 дан ошмаган ҳолда фақат рельсларда ҳаракатланишга рухсат этилади.

ЖАЗО МУДДАТИН ҚАЧОН ТУГАЙДИ?

— **Менга муқаддам Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодекси 167-моддаси иккинчи қисмининг “а” банди билан 3 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси ва мазкур кодекснинг 45-моддаси билан 1 йил муддатга масъул мансабдорлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиш жазоси тайинланган. Озодликдан маҳрум қилиш жазосини ўтаб чиқдим. Шу ҳолатда менга қўшимча равишда тайинланган 1 йил муддатга масъул мансабдорлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиш жазосининг муддати ўтган ҳисобланадими?**

— Йўқ. Жиноят кодексининг 45-моддаси тўртинчи қисмида муайян ҳуқуқдан маҳрум қилиш жазоси озодликдан маҳрум қилиш жазосига қўшимча жазо тариқасида тайинланган бўлса, асосий жазонинг бутун муддати, бундан ташқари суд ҳукми билан тайинланган муддатга жорий этилади деб кўрсатилган. Шу сабабли озодликдан маҳрум қилиш жазоси ўталгандан кейин 1 йил муддатга масъул мансабдорлик лавозимларида ишлашга йўл қўйилмайди.

Саволларга “Мадад” ННТнинг бош мутахассиси Аброр ЭЗОЗХОНОВ жавоб берди.

ТОШКЕНТДАН УЙ ОЛМОҚЧИМАН

— **Қирғизистон паспорти билан ҳам Тошкентдан уй ола бўладими?**

— Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 28 декабрдаги 1049-сонли қарори билан “Чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий прописка қилиш тартиби тўғрисида”ги Низом тасдиқланган. Низомнинг 7-бандига асосан Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятига республиканинг бошқа ҳудудларидан келган ҳамда бу ҳудудларда доимий пропискадан ўтган, яшаш гувоҳномасини олган чет эл фуқаролари Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятидаги янги қурилган нархи базавий ҳисоблаш миқдорининг 3300 бараваридан кам бўлмаган кўчмас мулкни банк ҳисобварақлари орқали ҳисоб-китобларни амалга оширган ҳолда сотиб олишлари мумкин. Чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахсларни доимий пропискага қўйганлик ва чиқарганлик учун базавий ҳисоблаш миқдорининг икки фоизи миқдоридан давлат божи ундирилади.

ЎҚИМАГАН КУНЛАРИ УЧУН ҲАМ ПУЛ ОЛИНАДИМИ?

— **Қизим болалар мусиқа ва санъат мактабидида ўқийди. Саломатлиги сабаб бир ойдан ортиқ вақтда дарсларга бора олмади. Мусиқа мактабларида ўқувчининг ўқимаган ойлари учун ҳам ойлик тўлов олинадими?**

— Халқ таълими вазирлиги ва Молия вазирлигининг 2008 йил 31 декабрдаги қарори билан тасдиқланган “Ота-оналар томонидан болаларнинг болалар мусиқа ва санъат мактабларида ўқиши учун ҳақ тўлаш ва ундан фойдаланиш тартиби тўғрисида”ги Низомга асосан агар бола касал бўлса ва бу ҳақда касаллиги тўғрисида ота-онанинг аризаси ва даволаш муассасасидан ёки ҳудуд шифокоридан олинган маълумотнома бўлса, мазкур кунлар учун тўлов тўланмайди. Агар ўқувчи ўқишга сабабсиз бормаса, борманган кунлари учун ҳам тўлов тўланади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН

ЯНА БИР МУАММО ХАЛ ЭТИЛДИ

ФУҚАРО Д.Д. вояга етмаган фарзандларига болалар нафақаси тайинлаш масаласидаги аризаси 1999 йилда вафот этган фарзанднинг ўлими қайд этилмаганлиги сабабли ҳал бўлмаётганлиги ва бу масалада бир қанча жойларга бориб сарсон бўлганлигини билдирган ҳолда ушбу муаммони ҳал этишда амалий ёрдам беришни сўраб, Беруний туман адлия бўлимига мурожаат қилган.

Мурожаатни ўрганиш давомида Д.Д.нинг бир ярим ёшли фарзанди 1999 йилда вафот этганлиги, лекин унинг ўлими ФХД бўлимида қайд этилмаганлиги ва фарзанднинг ўлимини қайд этиш учун Беруний туман ФХД бўлимига мурожаат қилганида рад жавобини олганлиги аниқланди.

Беруний туман тиббиёт бирлашмасидан 1999 йил марказий касалхона

канализациясида юзага келган авария оқибатида архив материаллари яроқсиз ҳолга келиб қолганлиги сабабли маълумот олишнинг имкони бўлмади.

Мурожаат эгасининг фарзанди Беруний туманидаги "Султон Увайс бобо" қабристонида дафн этилганлиги туман Ободонлаштириш бошқармасининг маълумотномаси билан тасдиқланди.

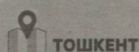
Фуқаролик кодексининг 38-моддасига мувофиқ, фуқаролик ҳолати ҳужжатлари, яъни тугилиш, ўлим, никоҳ тузилганлиги, никоҳдан ажралиш қайд этилиши керак.

Олий суд Пленумининг 1991 йил 20 декабрдаги "Юридик аҳамиятга эга бўлган фактларни белгилаш ҳақидаги ишлар бўйича суд амалиёти тўғрисида"ги қарорининг 20-бандига кўра, агар шахснинг маълум вақт ва маълум ҳолда вафот этганлигини тасдиқловчи

ишончли далиллар мавжуд бўлса, суд ўлганлик фактини белгилайди. Судга мурожаат қилаётган манфаатдор шахслар фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд қилувчи органларнинг вафот этганликини рўйхатга олишни рад қилганлиги ҳақидаги ҳужжатни тақдим этишлари лозим.

Юқоридагиларга асосланиб, туман адлия бўлими томонидан фуқаролик ишлари бўйича Беруний туманлараро судига даъво аризаси киритилди. Суд буйруғига асосан Д.Д.нинг фарзандининг ҳақиқатан ҳам 1999 йилда вафот этганлик факти белгиланиб, адлия аралашуви билан яна бир муаммо ҳал этилди.

Салтанат РАИМБЕКОВА,
Беруний туман адлия бўлими
бошлиғи

ТОШКЕНТ

ФУҚАРО А.Р. бир неча йиллик меҳнат стажи Пенсия жамғармаси томонидан пенсияга чиқиш чоғида инobatга олинмаганлигидан норози бўлиб, Шайхонтохур туман адлия бўлимига мурожаат қилган.

Фуқаро ҳақ бўлиб чиқди

Мурожаат ўрнатилган тартибда ўрганилганда, ҳақиқатан ҳам Пенсия жамғармаси томонидан фуқаро А.Р.нинг бир неча йиллик меҳнат стажи нафақага чиқишда инobatга олинмаганлиги ўз тасдиғини топди.

Яъни, Тошкент шаҳар архивидан олинган маълумотларга кўра, фуқаронинг 1979-1984 йилларда "Tashmo" ва Учтепа туман ободонлаштириш бошқармасида ишлагани ва бу ташкилотларда меҳнат стажига эга эканлиги тасдиқланди.

Туман адлия бўлими томонидан кўрилган чоралар натижасида фуқаро А.Р.га пенсия қайта ҳисоб-китоб қилиниб, жами 35 йил 4 ой иш стажи билан пенсия тайинланиши таъминланди.

Фарҳод АҚБАРОВ,
Шайхонтохур туман адлия бўлими бошлиғи

ҚАШҚАДАРЁ

ЎҚИТУВЧИНИНГ НОРОЗИЛИК КЎНҒИРОҒИ САЛКАМ 9 МИЛЛИОН ФОЙДА КЕЛТИРДИ

ҚАРШИ шаҳридаги А.Темур маҳалласида яшовчи фуқаро Н.Фахриев Қашқадарё вилоят адлия бошқармасининг "Ишонч телефони"га кўнғироқ қилиб, Қарши шаҳридаги олий таълим муассасасида ўриндошлик асосида инглиз тили фани ўқитувчиси бўлиб ишлашни, бироқ унга ўриндошлиги учун таълим муассасасидан устама пуллари тўлаб берилмаётганлигини билдирган.

Мазкур мурожаат вилоят адлия бошқармаси томонидан ўрганилганда, ҳақиқатан ҳам инглиз тили ўқитувчисига Президентимизнинг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларни ўрганиш тизimini янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда 2021 йил 19 майдаги "Ўзбекистон Республикасида хорижий тилларни ўрганишни оммалаштириш фаолиятини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорларига асосан устама тўлиниши кераклиги аниқланди.

Вилоят адлия бошқармаси томонидан олий таълим муассасасига тақдимнома киритилиб, Н.Фахриевга 8 миллион 778 минг 863 сўм миқдорда тўланмай қолган устама пули тўлаб берилди.

Элнур ИСМОИЛОВ,
Қашқадарё вилоят адлия
бошқармаси масъул ходими

ЖИЗЗАХ

ЖИЗЗАХ шаҳар санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги бўлимида ишлаб келган З.Асқарова ва Ж.Ҳазраткуловлар ташкилот билан ўрталарида тузилган меҳнат шартномаси асосиз равишда бекор қилинганлигидан норози бўлиб, шаҳар адлия бўлимига мурожаат қилган.

Келишилмаган буйруқ бекор қилинди

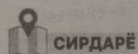
Аниқланишича, З.Асқарова ва Ж.Ҳазраткулова 60 ёшга тўлмаган бўлса-да, шаҳар санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги бўлими томонидан ходим пенсия ёшига тўлган, деган ваз билан меҳнат шартномалари бекор қилинган.

Ваҳоланки, Президентимизнинг 2019 йил 7 мартдаги "Хотин-қизларнинг меҳнат ҳуқуқлари кафолатларини янада кучайтириш ва тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлашга оид чора-тадбирлар тўғрисида"ги Қарорига мувофиқ аёлларнинг пенсия ёшига тўлганлиги ёки қонун ҳужжатларига мувофиқ ёшга доир давлат пенсиясини олиш ҳуқуқи вужудга келганлиги сабабли улар билан тузилган номуайян муддатли меҳнат шартномасини 60 ёшга тўлгунча ёки муддатли меҳнат шартномасини муддати тугагунга қадар иш бевручлигини ташаббусига кўра бекор қилиш таққиланади.

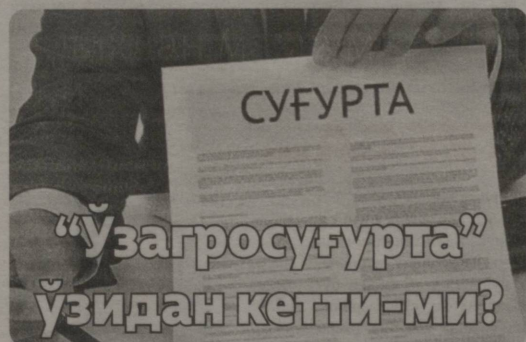
Шунингдек, ушбу ҳолатда бўлим томонидан Президентимизнинг 2021 йил 29 июндаги Қарори талаблари ҳам бузилган. Яъни бўлимининг меҳнат шартномаларини бекор қилиш тўғрисидаги тегишли буйруқлари Жиззах шаҳар юридик хизмат кўрсатиш маркази билан келишилмаган ҳолда қабул қилинган.

Мазкур ҳолат юзасидан шаҳар адлия бўлими томонидан З.Асқарова ва Ж.Ҳазраткуловани ишга тиклаш юзасидан Жиззах вилоят санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги бошқармасига тақдимнома киритилди. Натижада Жиззах шаҳар санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги бўлимининг тегишли буйруқлари бекор қилиниб, ходимлар ишга тикланди.

Абдурауф АБДУШУКУРОВ,
Жиззах шаҳар адлия бўлими етакчи
маслаҳатчиси

СИРДАРЁ

"Ўзагросуғурта" ЎЗИДАН КЕТТИ-МИ?

"ЯНГИОБОД тиниқ балиқлари" балиқчилик фермер хўжалиги тадбиркор А.Исmoilов томонидан 2019 йилда ташкил этилиб, "Ипотека банк" Сирдарё филиали ўртасида балиқчиликни ривожлантириш мақсадида 2019 йил 27 мартда кредит шартномаси тузилган ва кредит гарови таъминланган. Гаровга қўйилган мулк 2019 йил 27 март кuni "Ўзагросуғурта" АЖ Сирдарё вилоят филиали Сайхунобод сугурта маркази томонидан сугурталанган.

2021 йил 13 апрель кuni сугурталанган шийпон ва ён атрофдаги қурилмаларда ёнғин содир бўлган. Бу ҳақда сугурта қилувчига ўз вақтида хабар берилган бўлса-да, сугурта тоvon пули тўлаб берилмасдан рад қилинган.

Шундан сўнг тадбиркор Гулистон шаҳар адлия бўлимига мурожаат қилиб, "Ўзагросуғурта" акциядорлик жамиятидан 208 миллион 960 минг сўм компенсация (товон) пулини ундириб беришни сўраган.

Фуқаролик кодексининг 915-моддасида "Мулкый сугурта шартномасига мувофиқ бир тараф шартномада шартлашилган ҳақ эвазига шартномада назарда тутилган воқеа содир бўлганда бошқа тарафга ёки шартнома қайси шахснинг фойдасига тузилган бўлса, ўша шахсга бу ҳодиса оқибатида сугурталанган мулкка етказилган зарарни ёхуд сугурталанувчининг бошқа мулкый манфаатлари билан боғлиқ зарарини шартномада белгиланган сумма доирасида тўлаш мажбуриятини олиши" белгиланган.

Шунга кўра, шаҳар адлия бўлими асосли далилларни илова қилган ҳолда Сирдарё туманлараро иқтисодий судига даъво аризаси киритди. Суднинг 2022 йил 10 мартдаги ҳал қилув қарорига асосан даъво аризаси қаноатлантирилди ва балиқчилик фермер хўжалиги ҳисобига 208 миллион 960 минг сўм компенсация пули ундирилди.

Назар ҚАРШИБОВЕВ,
Гулистон шаҳар адлия бўлими бошлиғи

СИЗ ТИНЧЛИКНИ ҚАНДАЙ ТУШУНАСИЗ?

Турсунбой бобо ИСАНБЕКОВ, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, 96 ёшда. Фарғона туманининг Хонқиз қишлоғида истиқомат қилади:

Уч ака-ука урушга кетдик.

КИЧИК АКАМ ҚАЙТМАДИ...

— ДУНЁДА тинчлик-осойишталикдан улутроқ неъмат, бахт йўқ. Мен уруш кўрган инсон сифатида буни баралла айта оламан.

Иккинчи жаҳон уруши бошланган пайтда мен ўн беш яшар бола эдим, колхозда аравакашлик қилардим. Далада етиштирилган бугдой дейсизми, мева-чева, сабзавот ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари бўладими, ҳаммасини фронтга етказиб берардик. Шунинг учун қорнимиз тўйиб овқат емасдик. Аввал катта акам Ҳомиджон, кейин Олимжон акам урушга кетишди. Мен эса 1944 йилда жўнадим. Ўшанда бир эмас учта ўглини урушга кузатган раҳматли онам

Хайринисони қай аҳволда тушганини тасаввур қилаёйсизми?

Акаларим Белоруссияда бўлишди. Мен Украина frontiда — 368, 309 ва 52-ўқчи полкларда жанг қилдим. 1945 йил 9 майда биз Берлинда эдик. Ғалабани нишонлаганимиздан кейин бир hafta-ўн кун ўтиб, бизни поездга ўтказиб Япон урушига олиб кетишди. Монголия, Япония ва Хитойнинг Дарен деган жойларида бўлдим. 1950 йилда уйга қайтдим. Ҳомиджон акам ҳам қайтиб келди, лекин кичкина акам Олимжон урушда ҳалок бўлди. Агар уруш бўлмаганида у ҳам мен сингари ҳаёт кечириб, пиру бадавлат бўлиб юрмасмиди? Мана, тинчликнинг қадри.

У кунларни биз кўрдик, фарзандларимиз, набираларимиз кўрмасин.

Бундан 3 йил аввал — 2019 йил 6 май кuni Фарғона вилоятига ташрифи чоғида Президентимиз Шавкат Мирзиёев билан учрашиб, дилдан суҳбатлашдик. Юртбошимиз ҳар биримиздан алоҳида ҳол-аҳвол сўраб, биз билан узоқ суҳбатлашди. Кейин бизга пул мукофотларини топширди. Бунақаси ҳеч бўлган эмас. Шунинг учун у кишидан жуда миннатдоримиз, барака топсин. Ҳозир рафикам Ҳабибахон, 3 ўғил, 5 қиз, 28 та набира, 44 та чевара ва эвараларим қўршовидаман.

Бугун юртимиз тинч, чегараларимиз мустаҳкам. Уйимиз, хирмонларимиз донга тўла, нон сероб. Юртимиз обод, бозорларимизда тўкин-сочинлик. Бундай кунларнинг қадрига етиш, ҳамиша шуқроналик билан яшаш керак. Бунақа юртда яшашнинг ўзи катта бахт.

УРУШ БИЗНИНГ БОЛАЛИГИМИЗНИ ЎҒИРЛАГАНДИ...

— БОЛАЛИГИМ Иккинчи жаҳон уруши йилларида ўтган. Оталаримиз, акаларимиз урушга кетган, егани нон йўқ, оёқлангизми. Қишлоқлар хувилаб қолган, оналаримиз бугдой ўради, далада ишлайди. Устимиз юпун, қорнимиз оч, кийгани оёқ кийимимиз ҳам йўқ. Ҳамма нарсаси фронтга жўнатилади. Фронт ортида аёллар, болалар, кексалар. Ҳеч ким тинч-хотиржам эмас. Уйимизда ҳам, қалбимизда ҳам ҳаловат йўқ. Уруш қанча одамнинг ёстигини қуритган бўлса, шунча одамни бахтидан, болалигидан жудо қилди. Фронт ортида турганларнинг захмати уруш захматидан кам бўлгани йўқ. Биз — болалар уларга қанчалар оғир бўлганини кўрганмиз. Яшаш осон бўлмаган.

Ниҳоятда оғир йиллар эди. Болалигимиз шундай нотинч йилларга тўғри келди. Уруш тугади деган гапни эшитиш оналаримиз учун чексиз бахт, биз учун энг катта хурсандчилик бўлган. Яраланган бўлса-да, бир қўли, бир оёғи бўлмаса-да фронтдан омон қайтган оталаримиз, акаларимизни кўриш ҳаммамиз учун бахт эди.

Урушдан қора хат келганда ҳам ҳар кун эшик қараб, бахтини кутгандарни кўриб, юртимиз эзиларди. Уруш болалигимизни ўғирлаб, бизни катта одамдай фикрлашга, ҳеч нарсадан қўрмай яшашга, кўпроқ ишлашга, тинимсиз меҳнатга ўргатди. Бола қалбимиз билан уруш шундай ҳис қилганмиз. Уруш қанча оналаримиз, оналаримизнинг бахтини ҳазон қилди. Болалигимизни эсласак, урушни эслаймиз, йўқотишларни эслаймиз, кийинчиликлар, бир бурда ноннинг қадрини ҳис қиламиз.

Тинчлик йўқ жойдан барака қочади. Нотинч юртда одамлар хотиржам яшамайди. Урушдан энг кўп оддий халқ азоб чекади. Парокандаликлар қанчадан-қанча одамларнинг нотинчлигига, оналарининг бахтсизлигига сабаб бўлади. Ўзим бир пайтлар афгон қозиларининг малакасини оширишга бошчилик қилганман. Бу халқнинг илми ёшлари кўп эди. Қўшни Афғонистондаги нотинчликлар оддий одамларнинг умрига, ана шундай ёшларнинг бахтига

Ҳалим БОБОВЕВ, Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, Тошкент давлат юридик университети профессори, юридик фанлар доктори:

зомин бўлди. Узоқ йиллар хотиржам яшаманган халқнинг силласини қуритди. Қанча бегуноҳ одамлар, болалар, аёллар шахид бўлганига гувоҳимиз.

Украинадаги уруш ҳам бугун бутун дунё ахлини ўйлантирапти, тинчликнинг қадрини тушунишга ундаяпти. Қанча бинолар вайрон бўлиб, обод ўлка вайронага айланиб қолди. Урушдан энг кўп болалар, аёллар, кексалар, яна оддий халқ жабр кўраяпти. Уруш ҳеч қачон бахтни ваъда қилган эмас! Тинчлик-хотиржамлик бўлмас экан, ҳамма орзу-умидлар барбод бўлади. Инсоният урушдан воз кечмас экан, бахтли бўлолмайди.

Ҳазрат Навоий бежизга бундай ёзмаган: *Олам аҳли билингизким, иш эмас душманлиги, Ёр ўлунг бир-бирингизгакам эрур ёрлиг иш.* Буюк шоир тинчликнинг қадрини шу икки мисрада айтиб, одамларни тинчлик-хотиржамликка, тотув, аҳил яшашга чақирган.

БОШИНГДА ЎҚ УЧИБ ТУРСА...

— БОШИНГДА ўқ учиб турса, бир қултум сув томоғингдан ўтмайди. Бир тишлам нонни қўя турайлик, ҳа, сув ҳам ўтмайди. Қўрқув ва қарқилиш ичинини емириб ташлайди. Мен бу ҳолга кўп тушганман. Бир мен эмас, барча қуролдош дўстларимиз бу ҳолатни яхши ҳис қилишди. Уруш ёмон, одамнинг ҳаётини издан чиқариб юборади. Ҳеч бир халқ урушни кўрмасин. Айниқса, жангда қатнашганлар умуман ўзларини йўқотиб қўйишади. Одам ўлдириш шунчаки бир ишга айланади. Одамнинг ҳайвондан фарқи қоладими, унда? Ҳа, одам ёвузлашиб кетади, ҳеч нарсани англамай қолади. Нима ҳам қилардинг, сен ўлдирмасанг сени ўлдиринишади.

Мен икки йиллик умримни ҳаётимнинг барча йилларидан кўра ҳам кўпроқ чўзилиб кетгандай ҳис қиламан. Ханузгача унутолмайман. Ҳар кунни энди ўлсам керак, энди ўқка учсам

керак, деб ўйлаганларимни эслаш бугун ҳам дахшатли туюлади.

Очинини айтай, бугунги тинч кунларимиз роҳат-фароғат, бахт эканини англамайдиган одамларни кўриб хайрон қоламан. Шу ҳам одам боласимикан, деб ўйлайман. Наҳотки, тинчликнинг қадрига етиш учун одам фарзанди урушнинг кўриши керак бўлса? Майли, сувнинг қадри сувсизликда, ноннинг қадри очликда билинар, лекин тинчликнинг қадрини ҳис қилиш учун инсон урушнинг кўриши шартмас. Баъзилар эса тинчликдан гапирсак, “мусаффо осмон”ни гапиргунча у нарсамизни, бу нарсамизни тўғри-лаб беришсин, у нарса йўқ, бу нарса йўқ, деб қолишади. Қолишса қолишавермайди, лекин киноя билан “мусаффо осмон”ни мактаб-верма, дейишганига чидаб турулмайман. Ҳей, нонинсоф, агар тинчлик бўлмаса, сен сўраётган нарсаларнинг биттаси ҳам бўлмаслиги аниқ-ку.

Наҳотки, фаросатинг шунга етмаса?..

Ҳозир кўриб турибмиз, Украинада уруш кетаяпти. Одамлар ўлаяпти. Ҳар икки томондан ҳам жангчилар ўлаяпти. Очарчилик, вайронагарчилик бошланди. Бундан ортиқ дахшат бўлиши мумкин-ми? Тинч аҳоли, гўдакларнинг айби нима? Умуман, урушда ҳеч бир томон манфаат кўрмайди, қурбонлар, одамларнинг кўз ёши эвазига келган ғалабанинг ғалабагити қоладими? Шунга аниқласак бас.

Кўз тегмасин, тинчлигимизга. Одамларимиз тинч-осуда, яшасин. Ҳар биримизнинг дилимизда тинчликни улутлаш фикри бўлса, шунинг ўзи катта гап. Болаларимиз мактабга бораёпти, мактабдан келаяпти, талабалар ўқияпти. Ўзимиз уйимиздан тинч қайфиятда ишга борамиз. Шу оддийгина бўлиб туюлган нарсаларнинг ўзи бахт эканлигини тушуниб етайлик.

Кўчқор НОРҚОБИЛ, Афғон уруши иштирокчиси, ёзувчи:

УРУШ НИМА? ТИНЧЛИК-ЧИ?

Кўчқор НОРҚОБИЛ

Кичик ҳикоялар

Иншо

Бола тинчлик мавзусида иншо ёзди; бор-йўғи олти қаторгина.

“Онам сигир соғадилар. Нон ёпадилар. Мен ва укаларим иссиқ нонни синдириб сут косага соламиз. Бу — Тинчлик! Яхши. Отажоним Отажонимга нон ушатиб берадилар. Отажоним нонга чап қўлини узатадилар. Ўнг қўлини афгон уруши еган. Уруш — ёмон! Бизнинг уйимизда Тинчлик ва Уруш ёнма-ён яшайди...”

...Муаллима бу битикни ўқиб юм-юм йиғлади.

Моҳият

— Вася, майли, қуриб кетсин, амаким айтган ўша ўқ заводида ишга кирсанг бўларкан.
— Настя, эсинг жойидами? Ахир бизнинг фарзандларимиз бор-ку! Учови ҳам ўғил!
— Нима кипти?
— Ахир ўша ўқлар барибир бир куни отилади-ку...

Ёзув

Қизалок олти ёшда.
Дийдаси тош эди.
Деразадан ташқари қаради.
Кўчада уруш.

Пардани тортиди.
Оғир-оғир юриб стол ёнига келди. Тик турган алфозда оппоқ коғозга ажи-бужи қилиб ёзди: “Кетдим. Уруш тугаса менга хабар беринглар. Қайтиб келаман...”

Қизни онаси олис-олисларга олиб кетди.
Вақт ўтди. Вақт ўтди. Ўша олис-олисларда бир қабр пайдо бўлди.
Қабртошда ажи-бужи харфлар билан шундай ёзилганди: “Кетдим. Уруш тугаса хабар беринглар. Қайтиб келаман...”

Жангчининг туфлиси

Унинг бор оёғи йўқ эди. Қўлтиқтаёқни курси четига қўйиб, сотувчи қиздан энг қиммат туфлининг бир пойини узатишни сўради.

Туфли лоп-лойик келди. Сотувчининг галати ахволга тушганини сезиб, шоша-пиша шундай деди:

— Хавотирланманг, нариги пойини ҳам оламан. Унисини Воронеждаги ошман Володяга жўнатаман...

Сотувчи қиз титраб кетди.

Жангчи жилмайдди. У дўконлардаги бундай ҳолатларга кўникиб қолган эди.

Этикчалар

Бу урушда этикчалар эгасиз қолди.

Аёл этикчаларни хона бурчагига олиб бориб қўйди.

— Қани ўгирилиб тур, — дея этикчалар тумшугини деворга тақади. Эгасиз этикчалар девор бурчида чорак соат турди.

Аёлининг раҳми келди:

— Бошқа тўполон қилмагина, хўпми?! У этикчаларни кўксига босди. Сўнг стулчага олиб келиб қўйди:

— Қани, энди овқатингни еб ол!...

Аёл этикчаларга узок текилиб турди. Нимадир ёдига тушгандай бўлди. Сўнг... сўнг... чинқириб йиғлаб юборди.

Этикчалар соҳибаси бор-йўғи олти ёшдагина эди.

Урушининг сурати

Дўстимнинг ҳикояси

Ёлғиз — ёлғиз ўғил. Ғулом бобо билан Ойсара холанинг ёлғизи, ортида қоладиган ёруғ изи.

Харбийга қақирув келди. Ёлғизни афгон урушига олиб кетишди.

Хола кўп йиғлади. Холанинг кўзи хира тортиди. Хола кўрмай қолди. Хола: “Хали ўғлим келса, кўзим очилиб кетади”, — деб кўярди.

Соғинч дарди, тахлика азоби холанинг ич-ичини ҳам куйдириб кетди. Бир йил ўтар-ўтмай хола омонатини эгасига берди.

Ғулом бобо букчайиб қолди.

Икки кўзи эшикка қадалди. Фақат эшикни кўрди. Ёлғизнинг йўлига тиклди икки кўзи.

Пахса деворга омонат илинган пастак эшик тиқ этса бобонинг юраги шиг этади. Жони халқумига келади. Нураб,

тўкилиб кетаман деб турган озурда кўхна кулбадан отилиб чиқиб, ялангоёқ югургилайди.

Овулдошу кўни-кўшни далда беради: “Келади бобо, келади, Ёлғизингиз келади...”

Ёлғиз келмади.

Темир тобути келди.

Эл-эломан бир қалқди — уввос урди эл-эломан: “Нотан-ти тақдир, келиб-келиб шугина

ёлғиз чолнинг Ёлғизига чанг соласан-ми?”

Бобо гарангсиб қолди. Эси кирди-чиқди бўлди.

Орадан бир ҳафта ўтиб бобонинг қошига қишлоқ мактабининг директори келди.

— Мактабни ўқингиз Ёлғиз Тўраев номи билан атаймиз. Қабрига мрамртош ўрнатиб, таъзиянома ёзмоқчимиз.

Чол унга ўқрайиб қаради. Ичкари уйга кириб кетди.

Эни-бўйи ярим қулоч келадиган мрамр лавҳ олиб чиқди. Директор мрамр лавҳга ўралган суратни — Ёлғизнинг суратини ҳамда “Мен отамдан

олдин ўлганман...” деган ёзувни кўрди. Кўз олди қоронғулашиб, ич-ичидан ўқирик келди. Ўзини зўрға тийиб ихради.

— Узр, бобожон, узр.

— Уф-ф... Кеча... Кеча район марказига бориб, ўзим тайёрлатиб келдим. Шунга қўяман, — деди бобо.

Бобонинг жони тош экан. Бобонинг боши тошдан экан. Бобо яшади. Узок яшади. Бу ҳаётга қасдма-қасд яшади.

Ўтган йили юз ёшга ақинлашиб қазо қилди.

Хотира ва Қадрлаш байрамида қишлоқда бўлдим. Қабристоннинг кунботарида

Ёлғиз ётган қабр бошига келдим. Аскар кийимида жилмайиб турган ўғлоннинг сурати тагида: “Мен отамдан олдин ўлганман...” деган ёзувни ўқидим. Ўзимни қўлга олдим.

— Ана, ёнидаги Ғулом отанинг қабри, — деди кўшним.

Қабр бошидаги мрамр лавҳдаги:

“Мен боламдан кейин ўлганман...” деган ёзувга кўзим тушди. Энди ўзимни тўтолмадим.

Қабр пойида чўккалаб ўтирдим-да, кафтим билан юзларимни тўсдим. Ичимдан кўприб тошган оғрикли бўронни тўхтатолмадим...

АЙБГА ИҚРОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ КЕЛИШУВ ҚАНДАЙ ТУЗИЛАДИ?

2021 йил 18 февралда “Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ҳамда Жиноят-процессуал кодексларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинди. Мазкур Қонун Ўзбекистон қонунчилиги тарихида янги саҳифа очибди.

КЎРСАТУВЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ ҚЎЙИШ

Қонун билан “Кўрсатувларни мустаҳкамлаб қўйиш” деб номланган янги амалиёт жорий этилди. Кўрсатувларни олдиндан мустаҳкамлаб қўйиш — гувоҳ ва жабрланувчини ишни судга қадар юритиш босқичида прокурорнинг илтимосига кўра сўрок қилиш бўлиб, суд томонидан амалга оширилади.

Амалиётдан маълумки, баъзан бир неча ойлаб давом этадиган тергов ва суд жараёнларида гувоҳлар ёки жабрланувчилар бошдан охиригача тўлиқ иштирок эта олмаслиги мумкин. Исик жоннинг иситмаси бор, деганларидек, турли касалликлар ва бошқа оқибатлар туфайли гувоҳлардан бири ёки жабрланувчи энг керакли пайтда терговда иштирок этолмай қолиши мумкин.

Тергов жараёни мукамал бўлишига ҳаёлот берувчи юқоридагиларга ўхшаш ҳолатлар вужудга келганда, гувоҳ ёки жабрланувчини ишни судга қадар юритиш ёки суд муҳокамаи чоғида кейинчалик сўрок қилиш мумкин бўлмай қолади, деб тахмин қилиш учун асослар мавжуд бўлганда тергов органи гувоҳлар ёки жабрланувчилардан бирининг кўрсатувини мустаҳкамлаб қўйиш масаласида судга мурожаат қилиш, суд тергов органи келтирган асосларни ўрганиб чиққач, тегишли тартибда кўрсатувни мустаҳкамлаб

қўйиши мумкин.

Қонунда кўрсатувларни мустаҳкамлаб қўйиш асослари, тартиби, шартлари батафсил кўрсатиб берилган.

ДАСТЛАБКИ ЭШИТУВ — МУҲИМ ЯНГИЛИК

Қонунчиликка жиноят иши бўйича дастлабки эшитув, деб номланган яна бир муҳим янгилик киритилди. Жиноят иши бўйича дастлабки эшитув — жиноят ишини тўхтатиб туриш, тугатиш, бирлаштириш, айблов далолатномаси ёки ҳулосасини, тиббий йўсиндаги мажбурлов чорасини қўллаш тўғрисидаги қарорни прокурорга юбориш ҳамда номақбул далилларни чиқариб ташлаш учун асослар мавжуд бўлган тақдирда ўтказилади.

Судья жиноят ишини қабул қилиб олгач, аввало унинг ўзи фаолият юритаётган суд судловига тегишлилигини аниқлайди. Кейин жиноят ишини тугатиш ёки тўхтатишга сабаб бўладиган ҳолатларнинг мавжуд ёки мавжуд эмаслигини аниқлаш масаласини кўриб чиқади. Мана шу ерда ҳақиқий мураккаблик юзага келар эди. Судья яқка тартибда, тарафлар иштирокисиз жиноят ишини тугатиш ёки тўхтатиш учун асослар бор ёки йўқлигини аниқлаш даярили имконсиз ҳолат. Шу пайтда тарафлар иштирок этганда тортишув ҳолати юзага келади ва тўғри ҳулосага келиш мумкин бўлади. Амалиётда шундай

эдики, судья ишни тугатиш асоси мавжудлигини яққол кўриб турса-да, ноиллож жиноят ишини судга қўриш учун тайинлар эди. Сўнг суд мажлисида — тарафлар иштирокида бу масалани ўрганиб, жиноят ишини тугатиш ҳақида қарор қабул қилинарди. Бу эса қандайдан-қанда оворагарчилик, иш вақти, суд ходимларининг беҳуда меҳнатидир.

Демак, дастлабки эшитувнинг жорий этилиши суд, дастлабки тергов органилари ҳамда фуқароларнинг вақти ва саъй-ҳаракатларининг тежаллиши, жиноят ишлари юритишга жалб этилган шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари тез фурсатда тикланишини таъминлашга хизмат қилади.

Шунингдек, жиноят ишлари бўйича айбга иқрорлик тўғрисида келишув жорий қилинди.

АЙБГА ИҚРОРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ КЕЛИШУВ

Айбга иқрорлик тўғрисидаги келишув айрим тоифадаги жиноятлар бўйича шахс айбини бўйинга олиш тўғрисида арз қилган, қилмишига чин қўнгилдан пушаймон бўлган, жиноят ишини юритишнинг ўзига нисбатан қўйилган гумонга, айбловга рози бўлган, жиноятнинг очилишига фаол қўмаклашган ва келтирилган зарарни бартараф этган гумон қилинувчининг ёки айбланувчининг илтимосномасига асосан назорат қилувчи прокурор билан ижтимоий хавфи катта бўл-

маган, унча оғир бўлмаган ва оғир жиноятлар бўйича тузиладиган келишувдир.

Қонунда бу жараённинг тартиблари мукамал белгилаб берилган.

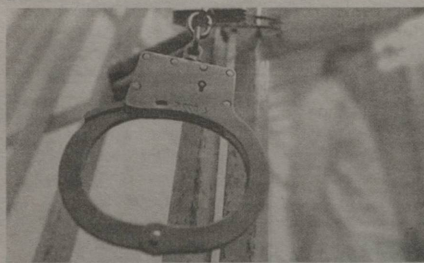
Айбга иқрорлик тўғрисидаги келишувнинг бош мақсади — айбланувчининг содир этган жинояти юзасидан иқрорлиги асосида судда енгилроқ жазо тайинланишига эришиш, шунинг баробарида, кўплаб сансалорлардаги сабаб бўладиган узок давом этувчи суд жараёнларини қисқартиришдан иборатдир.

Айбга иқрорлик тўғрисидаги келишув жиноят содир этишда гумон қилинган шахс билан прокурор ўртасида тузилади. Бунда гумонланувчи ёки айбланувчи айбловни тан олган, жиноятнинг очилишига фаол қўмаклашган ва келтирилган зарарни бартараф этган бўлиши лозим.

Қонунчилигимизга биноан жиноят иши суриштирувчи, терговчи, прокурорнинг айбга иқрорлик бўйича келишуви судга келиб тушган пайтдан эътиборан бир ойдан кечиктирмай қўриб чиқилади. Келишув тасдиқланган ҳолларда жиноят бўйича тайинланадиган жазо муддати ёки миқдори Жиноят кодексининг тегишли моддасида ёки қисмида назарда тутилган энг кўп жазонинг ярмидан ошмаслиги керак.

Бекзод ЖУМАОБОВ,
Самарқанд вилоят суди судьяси

Суд залидан

Ўн етти ёшли йигитнинг хатоси

УНИ ЕТТИ ЙИЛГА ОЗОДЛИКДАН МАҲРУМ ҚИЛДИ

АКБАР (исм-шарифлар ўзгартирилган) 17 ёшида тузатиб бўлмайдиган хатогоа ўйла қўйди. Ўзидан 8 ёш катта аёлга “ошиқ” бўлди. Афсуски, ўртала-ридаги муносабатда муҳаббатдан асар ҳам йўқ эди. Аммо ёшликнинг тор йўлида тарбияси гўр йигитнинг кўзи бошқани кўрмас, қўлоғига ҳеч кимнинг сўзи кир-масди. Бундан ҳавотирланган отаси ў-лини тўғри йўлга солиш мақсадида уни Россияга олиб кетди. Афсуски, бу ҳам фойда бермади.

Йигит Мастонова уйланишга мажбур бўлиб қолган-дагина уни севмаслигини, хато қилаётганлигини англа-ди. “Уйланмайман сенга”, деб айтди. Бирок энди пушай-мондан фойда йўқ, киз томонда “йилл чирок” ёнганди.

— Яхшиликча уйланмасанг, ўзингдан кўр, қонунга мурожаат қиламан, мени зўрлаган деб айтаман! — дея таҳдид қилди аёл.

Буни бутун бир авлодга етиб ортулик шармандалик эканлигини ўйлаб, йигитнинг ранги ўчди. Ундан кўра ёпиглик қозон ёпик қолиб, уйланиб қўя қолгани маъқул. Тўй ҳам ўтди. Аммо ота-онага қўлоқ солмай, тарбия-сизлик билан бошланган йўлнинг охири оғир бўлди. Зўрма-зўракчи қурилган оила узокка бормасди. Хатто фарзанд ҳам бу оилани мустаҳкамлаб олмасди, оила бар-бод бўлди. Аёл ота уйига кетди.

Мастона боласи туғилиши билан эридан алимент ундириш учун ариза берди. Акбар ҳеч қаерда ишламас-ди. Алимент эса ошгандан ошиб борар, Мастона эрини таъкиб қилар, қаерда бўлса алиментнинг мижозасини қиларди. Алимент миқдори эса 23 миллион сўмга етиб қолганди. Бу орада Акбар бир марта судланди. Алимент-ни тўлаш учун ишламаса бўлмаслигини тушунди.

Айни баҳор кунларида Мастона Акбар ишлаётган жойга бориб уни чақиртирди. Бу ташриф сабабини бил-ган Акбар жанжаллашиб қолмаслик учун унинг ёнига чиқмади. Мастона эса хотин кишилигига бориб, эри бил-дан ишлаётган аёлларга нима деса деди. Табиийки, бу “ёқимли” таърифлар Акбарнинг қўлоғига етиб борди. Аламинин вақтинча ичига ютди...

— Сой бўйига чик, 8 мартга байрамлик олиб бора-ман, умрингда бунақасини кўрмагансан, — дея уни уч-рашувга тақлиф қилди Акбар.

Аёл киши ширин сўзнинг гадоси, дейишди. Аёл қанчалик маккор бўлмасин, алданди, ишонди. Эрининг чорловини байрамдек қарши олиб сой бўйига чикди. Учрашув жанжал билан бошланди.

— Сен билан яшайман дегандим-ку, нега гапни кўпайтираёсан? — деди эркак.

— Яшаш, яшамаслигининг менинг қўлимда шуни би-ласанми?! — паст келмади аёл. — Шундай нил қиламан, отанг менга “ўғлимни қаматма”, деб аялиди!

— Шунақам?! — асли шум ният билан борган Ак-барнинг бу гапдан қўзи қонга тўлди. — Сени ўлдирма-гунимча кутулмайман чоғи! — деган ҳаёлга борди.

У Мастононинг бўғиздан олди. Аёл типирчилаганча унинг қўлига ёпишди. Аммо ожизалик қилди...

Акбар хотинининг телефонини олиб ундаги барча маълумотларни ўқириб, телефоннинг ўзини ҳам ўқирди. Аммо вийдон азоби уни ўзини ҳуқуқни муҳофаза қилиш органи ходимлари қўлига топширишга мажбур қилди.

Ёш йигитнинг адашиши ана шундай фожиали якун топди. Ўз умрини ҳазон қилган ёш аёл ҳаётдан қўз юмди. Ўн етти ёшли йигитнинг бу хатоси 17 йил муддатга озод-ликдан маҳрум бўлиш билан “ювиладиган” бўлди. Бир норасида гўдак эса тирик етимликка маҳкум бўлди.

Абдурауф МИНОЖИДИНОВ,
жиноят ишлари бўйича Фарғона шаҳар суди судьяси

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Шайхонтохур туманида жойлашган 113-умумий ўрта таълим мактаби-нинг 4 нафар ўқувчиси ҳамда ўрта таълимот-га эа бўлган икки йигитнинг иши яқинда суд томонидан кўриб чиқилди.

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ НЕГА СУДЛАНДИ?

Судланувчилар Назар Юсупов, Қобил Тохиров (исм-ша-рифлари ўзгартирилган) ва уларнинг шериклари олдиндан тил бириктириб, Юнусобод тумани “Марказ-6” даҳаси атрофида каровсиз қолдирилган “Спарк” русумли автомашина эшигини ўзлари билан олиб кетган қайчи билан бузиб очишди. Автома-шина салонидидаги баҳоси 300 АҚШ доллар бўлган кулоқчинини (наушник) олиб, воқеа жойидан яширинишди. Улар жиноий ҳаракатларини давом эттириб, туниг соат 02:30 ларда Учтепа тумани 14-мавзе 3-уйининг олдида Х.Ҳасанов томонидан каров-сиз қолдирилган “Нексия” русумли автомашина эшигини ҳам бузиб очишди. Ҳайдовчи уларнинг ҳаракатини сезиб қолган-лиги сабабли бузуқ ниятларини амалга оширолмай, воқеа жойи-дан яширинишди. Тонига яқин улар худди шу атрофда каровсиз қолдирилган “Спарк” русумли автомашина эшигини бузиб, са-лонда бўлган 180 000 сўм пул, баҳоси 80 000 сўмлик кўзойнак ва 300 000 сўмлик қўл соатини ўғирлаб, жуфтаникни ростлашди.

Худди шундай жиноятини улар Яшнобод туманида ҳам со-дир этишди. “Боткина” кўчаси олдида каровсиз қолдирилган “Спарк” русумли автомашина эшигини бузиб, салонда бўл-ган 1 100 АҚШ долларини ўғирлаб, воқеа жойидан қочишди. Жиноий гуруҳ аъзолари Мировод тумани “Афросиёб” кўчаси-да, шунингдек яна бошқа бир манзилда каровсиз қолдирилган “Нексия-2”, “Ласетти” ва “Спарк” русумли автомашиналар эшикларини бузиб, салонда бўлган уяли алоқа воситалари ва пул маблағларини ўғирлашган.

Суд вояга етмаганларга жазо тайинлаш масаласини муҳокама қилиб, ҳукм чиқарди. Энди савол туғилади: нега мактаб ўқу-вчилари ўғирлик жиноятини содир этди, нега ота-оналари ярим кечаси уйдан чиқиб кетган фарзандлар билан қизиқишмаган?

Демак, тарбияда кемтиклик бор, демак таълим олиш эти-бордан четда қолган. Мана шу оғрикли саволлар ҳар биримизни ўйлантириши керак. Бундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш учун нафақат ота-оналар, балки мактаб, маҳалла ҳам доимо вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича профилактик тадбирларни мунтазам ўтказиб туриши ке-рак. Ёш авлод тақдир ва келажагига ҳеч биримиз бефарқ бўл-маслигимиз керак.

Шоҳидёр ШЕРМАТОВ,
жиноят ишлари бўйича Мировод туман суди судьяси

Давоми. Бошланиши 1-бетда

Энг улуг ва барокатли ой

Абу Хурайра розияллоху анху айтади: "Пайгамбар соллаллоху алайҳи васаллам саҳобаларига хушхабар қилиб, айтди: **"Сизга муборак Рамазон ойи келди. Аллоҳ сизга унинг рўзасини тутушини фарз қилди. Бу ойда жаннат дарвозалари очилур, жаҳаннам қопқалари ёпилур, иптоатсиз жин-шайтонлар занжирбанд қилинур. Бу ойда бир кеча бўлиб, у минг ойдан яхшироқдир. Ким ўша кечанинг яхшилигидан махрум бўлса, демак у махрум бўлибди"**.

Рамазон ойи ва унда минг ойданда яхшироқ бўлган Қадр кечасининг фазли Аллоҳ таоло томонидан биз умматларга берилган бебаҳо неъматидир. Расули акрам соллаллоху алайҳи васаллам қадр кечасини улуглаб, марҳамат қилганлар: **"Кимки Қадр кечасида имон-этиқод, қаноат ва ишони билан турса олдинги гуноҳлари кечирилади, кимки Рамазон рўзасини имон-этиқод ва ишонч билан тутса, олдинги қилган гуноҳлари кечирилади"** (Имом Бухорий ривояти).

"Тўрт кечанинг кундузи ҳам кечаси каби фазилатлидир. Аллоҳ таоло бу кунларда дуо этган кишининг дуосини рад этмайди, уларни мағфират этади ва улар бу кун мўл эҳсонга эга бўлади. Булар қадр кечаси, арафа кечаси, бароат кечаси, жума кечаси кунларидир." (Дайлабий)

Салмони Форсий розияллоху анхундан ривоят қилинади: **"Шаббон ойининг охири кун Расулulloҳ соллаллоху алайҳи васаллам бизларга хутба ўқиб шундай де-**

дилар: "Эй одамлар! Сизларга энг улуг ва барокатли ой келмоқда. У ойда бир кеча борки, у минг ойдан афзалдир. Аллоҳ таоло у ойда рўза тутушини фарз, кечаси намоз ўқишини нафл қилган. У ойда кимда ким бу ойда бирор фарз амалини адо этса, бошқа ойда етмишта фарз амалини адо қилган билан тенг бўлади, кимда ким бу ойда бирор фарз амалини адо этса, бошқа ойда етмишта фарз амалини адо қилган билан тенг бўлади. У сабр ойи. Сабрнинг муқофоти эса жаннатдир. У хайр-эҳсон улашладиган ой. Бу ойда мўминнинг ризқи зиёда бўлади. Кимки бу ойда бирор рўзадорга ифторлик қилиб берса, унинг гуноҳлари кечирилади ва дўзахдан озод бўлади. Шунингдек, унга ҳам рўзадорнинг савобидан кам бўлмаган савоб берилади". Шунда биз: **"Эй Расулulloҳ! Ҳаммамиз ҳам рўзадорга ифторлик қилиб бера олмаймиз-ку"** — дедик. Расулulloҳ с.а.в: **"Аллоҳ таоло бу савобни рўзадорга битта хурмо ёки бўлмаса бир хўплам суе билан ифторлик қилиб берган кишига беради. Кимки рўзадорни қорнини тўйғазса, Аллоҳ қиёматда унга Ҳавзи кавсардан бир қўлтам суе ичиради, натижада у то жаннатга киреунча чанқамайди"** — дедилар.

Аллоҳ таоло томонидан фарз қилинган бешта Ислоҳ арконлари инсониятни баркамолликка етакловчи буюк таълимот бўлиб, буларнинг ичидан рўза ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради. Инсон рўзадорлиги туфайли ҳам руҳий, ҳам жисмоний покликка эришади, сабр-қаноатли ва

тўрт буюк неъмат — моддий, сиххий, маънавий ва ахлоқий неъматлар соҳибига айланади.

Ҳар бир нарсанинг одоби бўлгани сингари, мана бу ойнинг ҳам ўзига яраша одоби бор.

Шундай одоблардан бири бу аввало мўмин-мусулмонлар ўрталарида меҳр-муруват, ўзаро ҳамжиҳатлик зиёда бўлиши учун бир-бирдан хабар олишлик лозим бўлади. Қолаверса, кексаларни зиёрат қилиш, ўзаро низолашганлар бўлса, уларнинг ўрталарини ислоҳ қилишлик, кексаларнинг ҳолидан хабар олиб, уларнинг дуоларини тилашлик, қабристонларни зиёрат қилишлик, ўтганларнинг ҳаққига дуои хайрлар қилишлик шариати-миз кўрсатмаларидандир.

Пайгамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам марҳамат қилдиларки:

"Мусулмоннинг мусулмондаги ҳаққи бештадир. Саломга алик олиш, касални бориб кўриш, жанозага эрashiш, таклиф этса бориш ва акса ураувчига яхшилик тилашдир".

Яна бир одоблардан бири бу Ҳақ субҳонаху таоло Ўз каломида ҳамда Расулulloҳ соллаллоху алайҳи васаллам ҳадисларида баён этган буюк амаллардан бўлмиш динимиз белгиси бўлган Аллоҳнинг уйлари — масжидларни обод қилиш ва уларни яхши ҳолатда сақлашликдир.

Анас ибн Молик розияллоху анху ривоят қилдилар. Пайгамбар соллаллоху алайҳи васаллам марҳамат қилиб:

"Кимки бирорта масжидда чироқ ўрнатса-ю, унинг нури ўша масжидни ёриштириб турар экан, фаришталар, ҳатто Аршии кўтариб турувчи (фаришта)лар ҳам унга истиғфор айтиб туришади" — деган эканлар.

Аллоҳга беадаб шўқлар айта-мизки, юртимиздаги барча масжидларимиз кундан-кунга обод бўлиб бормоқда. Аллоҳнинг уйлари шинам, қишу ёзга мослашган бўлиб, намозхонлар хотиржамликда ибодатларини адо этиб келмоқдалар.

Рамазон ойида қилинган эзгу амаллар Яраттанинг ҳузурда бошқа ойларида қилинган амалларга нисбатан фазилати ўзгачароқ. Шунинг учун ҳам Муборак ойнинг ҳар бир лаҳзасини ғанимат билиб, ҳаётимизни Қуръон нурлари билан ёритайлик. Рамазон муборак, азизлар!

Муҳаммад БАҲОДИР,
Тошкент шаҳридаги "Кулол-Қўрғон"
жоме масжиди имом-ноиб

Давоми. Бошланиши 1-бетда

9 АПРЕЛЬ — Соҳибқирон Амир Темур таваллуд топган кун

"Салтанатимнинг у четидан бу чети-гача бирор болакай бошида бир лаган тилла кўтариб ўтадиган бўлса, бир донаси-га ҳам зарар етмайдиган тартиб-интизом ўрнатдим".

"Адолат ва инсоф билан Танграмнинг яратган бандаларини ўзимдан рози қилдим. Гуноҳкорга ҳам, беғуноҳга ҳам раҳм-шафқат билан, ҳаққоният юзасидан ҳукм чиқардим. Хайр-эҳсон ишларим билан одамларнинг кўнглидан жой олдим. Сиебат ва инсоф билан сипоҳларимни, раиятни умид ва кўринч орасида тутиб турдим. Фуқаро ва қўл остимдагиларга раҳмдиллик қилдим, аскарларимга инъомлар улашдим.

Золимдан мазлумнинг ҳаққини олдим. Золим етказган моддий ва жисмоний зарарларни исботлаганимдан кейин, уни шариатта мувофиқ иккиси ўртасида муҳокама қилдим ва бир гуноҳкорнинг ўрнига бошқасига жабр-зулм етказмадим".

"Яхшиларга яхшилик қилдим, ёмонларни эса ўз ёмонликларига топшурдим... Менга ёмонликлар қилиб, бошим узра шамшир кўтариб, ишимга қўп зиён етказганларни ҳам, илтижо билан тавба-тазарру қилиб келгач, хурматлаб, ёмон қилмишларини хотирамдан ўчиридим".

"Давлатим ишларини тўра ва тузукка асосланган ҳолда бошқардим. Тўра ва тузукка таяниб, салтанатда ўз мартаба ва мақомимни мустаҳкам сақлаб турдим..."

"Темур тузуклари"дан

ЭЪЛОНЛАР

Navoiy viloyat adliya boshqarmasining 2022-yil 1-martdagi 33-um-sonli buyrug'iga asosan advokat Bozorov Nurali Davlatovichning advokatlik maqomi tiklandi hamda 2022-yil 3-martdagi 37-um-sonli buyrug'iga asosan advokat Norbutayev Farxod Gulomovichning advokatlik maqomi ish davri yakuniga qadar to'xtatildi.

O'zbekiston Respublikasining "Advokatura to'g'risida"gi Qonunining 16-moddasiga asosan Farg'ona viloyat adliya boshqarmasining 2022-yil 7-martdagi 59-um-son buyrug'iga asosan Qo'qon shahridagi "ADVOKAT IFTIXORI" advokatlik byurosi advokat Ibragimov Iqbol Yunusovichga 2018-yil 29-dekabrda

berilgan FE 000117-sonli (29.12.2018 yilda 116-sonli advokatlik guvohnomasi berilgan) advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasining amal qilishi hamda advokatlik maqomi tugatildi.

"Notariat to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonunining 152-moddasi hamda Qashqadaryo viloyat adliya boshqarmasi huzuridagi malaka komissiyasining 2022-yil 4-martdagi 1-son yig'ilish qaroriga asosan G'uzor tumani-da xususiy amaliyot bilan shug'ullanuvchi notarius Jurabayeva Gulrux Jaxongir qiziga (litsenziya KS 0013, 2020-yil 23-aprel) viloyat adliya boshqarmasi tomonidan berilgan xususiy notariat faoliyat bilan shug'ullanish huquqini

beruvchi litsenziyaning amal qilishi 2022-yilning 5-mart kunidan 5-aprel kuniga qadar to'xtatildi.

Andijon viloyat adliya boshqarmasining 2022-yil 1-martdagi 38-um-son buyrug'iga asosan boshqarma tomonidan 2018-yil 17-dekabrda berilgan AN 000026-sonli litsenziya egasi, "CICERONE AYSI" advokatlik byurosi advokati Aysakov Ergashboy Ubaydulayevichning advokatlik maqomi va advokatlik guvohnomasining amal qilishi 2022-yil 1-mart kunidan kasallik (1 yildan oshmagan) muddatiga to'xtatildi.

Qashqadaryo viloyat adliya boshqarmasi to-

monidan etkazgan 7-mart kuni "Nasaf madad-maslahatchi" advokatlar hay'ati advokat Pardabayev Eshnazarg'a boshqarma tomonidan 2021-yil 2-dekabrda berilgan KS 000262-reyestr raqamli advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziyasi hamda advokatlik maqomi tugatildi.

Andijon viloyat adliya boshqarmasining 2022-yil 11-martdagi buyrug'iga asosan Andijon shahridagi "Huquq Hamkor Ishonch" advokatlik firmasi advokati Turg'unov Ulug'bek Abdumalikovichga 2019-yil 23-mayda berilgan TN 001515 raqamli advokatlik faoliyati bilan shug'ullanish huquqini beruvchi litsenziya va advokatlik maqomi tugatildi.

Инсон ва Қонун

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

"Адолат" миллий ҳуқуқий
ахборот маркази нашри

info@adolatmarkaz.uz

2007 йил 3 январда
Ўзбекистон
Матбуот ва ахборот
агентлигида
0081-рақам билан
рўйхатга олинган

Бош
муҳаррир

Қўқор
НОРҚОБИЛ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Икрамов Музаф Мубаракходжаевич
Тожиёв Фурият Шомуродович
Юлдашева Шоҳидахон Руфатовна
Бахронов Шерзод Холмуродович
Искандаров Ёрбек Нурбекович
Эргашева Дилфуза Рустамовна

Таҳририятга келган
қўлхатлар тақрир
қилинмайди ва муаллифга
қайтариқмайди.

Навбатчи
Ёрбек Искандаров
Саҳифаловчи-
дизайнер
Жасур Тожибоев

Нашр индекси: 137
"ИНСОН ВА ҚОНУН" газетаси таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди. А3 бичимда, 2 босма табоқ ҳажмда, офсет усулида "Business print" хусусий корхонаси босмахонасида чоп этилди.

Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Сўғалли ота, 5а-уй

Тиражи — 4000
Буюртма — 70

Топшириш вақти — 19:00
Топширилди — 16:30

МАНЗИЛИМИЗ:

100 115, Тошкент ш.
Чилонзор кўчаси-29.
Факс: (0371) 277-02-97

Обуна бўлими: 277-02-57

Бохоси қилинган нарсад

1 2 3 4 5

"ЭНГ ЯХШИ ЮРИДИК ХИЗМАТ — 2022" ТАНЛОВИ ҒОЛИБЛАРИ АНИҚЛАНДИ

АДЛИЯ вазирлиги томонидан профессионал юристлар жамоасини яратиб берадиган интилишларни кучайтириш мақсадида "Энг яхши юридик хизмат" Республика танлови ўтказилди.

"Энг яхши юридик хизмат" Республика танловининг саралаш босқичидан ўтиб, комиссия хулосасига кўра 147 та республика даражасидаги давлат органлари ва ташкилотларининг юридик хизматлари жамоалари ичида энг яхши натижаларни кўрсатган 7 та жамоа финалда беллашди.

Булар:

"Ўзсаноатқурилишбанк" АТБ; "Қишлоқ қурилиш банк" АТБ; "Ўзбекнефтегаз" АЖ; Давлат божхона қўмитаси; Давлат солиқ қўмитаси; Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги; Транспорт вазирлиги.

Қизғин рақобат билан ўтган финал босқичи натижалари ҳамда ҳакамлар ҳайъати хулосасига асосан, ўзларининг оригинал ечимлари, ижобий амалиёти ва финалдаги ишончли иштироклари билан **Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги жамоаси "Энг яхши юридик хизмат"** Республика танлови ғолиби (1-ўрин) дея эътироф этилди.

Шунингдек, танлов якунига кўра:

2-ўринни — Давлат божхона қўмитаси

3-ўринни — Давлат солиқ қўмитаси жамоалари эгаллади.

Танлов якунида ғолиблар ва иштирокчилар танлов сертификати ва қимматбаҳо эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

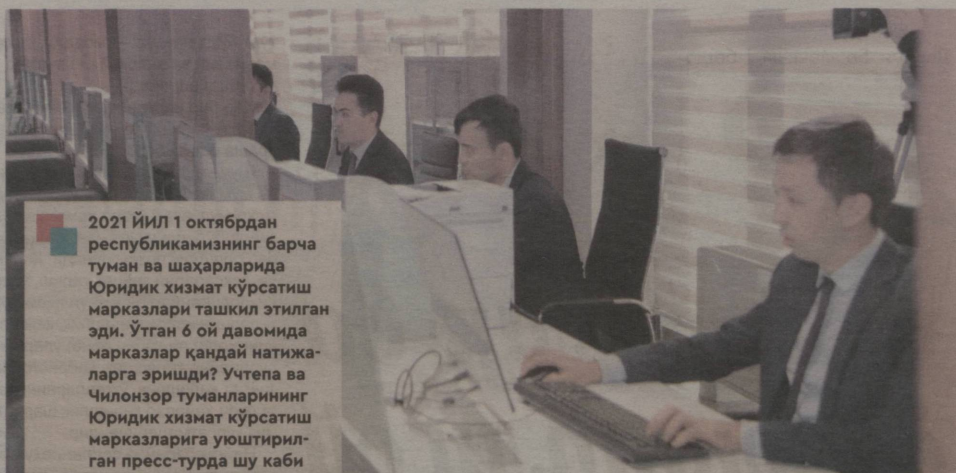
1, 2, 3-ўрин ғолиблари эса, сертификат, қимматбаҳо эсдалик совғалар ва куйидаги миқдорда пул мукофотлари билан тақдирланди:

1-ўрин — 15 миллион сўм;

2-ўрин — 10 миллион сўм;

3-ўрин — 5 миллион сўм

Адлия вазирлиги Жамоатчилик билан алоқалар бўлими

2021 йил 1 октябрдан республикамизнинг барча туман ва шаҳарларида Юридик хизмат кўрсатиш марказлари ташкил этилган эди. Ўтган 6 ой давомида марказлар қандай натижаларга эришди? Учтепа ва Чилонзор туманларининг Юридик хизмат кўрсатиш марказларига уюштирилган пресс-турда шу каби саволлар очиқланди.

Адлия вазирлиги масъул ходими Ислонбек Жўраев журналистларни Юридик хизмат кўрсатиш марказлари фаолияти билан таништирар экан, аввало, марказларнинг ташкил этилишидаги эҳтиёж ҳақида маълумот бериб ўтди:

— Ушбу марказлар ташкил этилиши билан мураккаб ҳуқуқий муаммоларни коллегиял тарзда ҳал қилиш, тезкор ва сифатли ҳуқуқий хизмат кўрсатиш тизими яратилди. Ташкилот юристларини иш фаолияти билан боғлиқ бўлмаган ишларга жалб этиш ҳолатларига барҳам берилди. Қонунчилик ҳужжатларининг мазмун-моҳиятини етказишнинг янги бўғини ишга тушди. Давлат органларининг 550 мингдан ортиқ буйруқ ва 150 мингдан ортиқ шартномалар лойиҳалари ҳуқуқий экспертизадан ўтказилиб, 7 миллиард сўмдан ортиқ пул маблағлари ундирилиши юзасидан даъволар қаноатлантирилди. Агар илгари кўплаб ҳужжатлар бекор қилинган бўлса, 2021 йилдан ҳужжатларнинг бекор бўлиш фоизи 5-10 фоиздан ошмапти.

Туман даражасида 12 та ташкилот қамраб олинган. Юридик хизмат марказлари томонидан молия, халқ таълими бўлими, маданият, мактабгача таълим, тиббиёт бирлашмаси, санитария-эпидемиологик осойишталик ва жамоат саломатлиги бўлими, давлат ўрмон хўжалиги, бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси бўлими, ободонлаштириш бошқармаси, ирригация бўлими, қурилиш бўлими, ветеринария ва қорвчиликни ривожлантириш бўлимларига хизмат кўрсатилиши йўлга қўйилган. Президентимизнинг "Юридик хизмат кўрсатиш марказлари фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорига кўра, эндиликда нафақат туман даражасидаги ташкилотлар, балки мактаблар, боғчалар ва оилавий поликлиникаларга ҳам хизмат кўрсатилади.

Тезкор ва сифатли ҳуқуқий хизмат

— Учтепа туман адлия бўлими биносидан ўтган йил октябрь ойидан бошлаб юридик хизмат кўрсатиш маркази ходимлари учун ҳам алоҳида хона ажратиб берилди, — деди биз билан суҳбатда Учтепа туман юридик хизмат кўрсатиш марказининг бош юрисконсулти Мансуралли Пиримов. — Марказимизда 5 нафар юрисконсулт фаолият юритмоқда. Биз ташкилотларга юридик хизмат кўрсатамиз. Ҳар бир ташкилот ўзларининг буйруқ, шартномаларини бизга электрон тарзда юборади. Биз уларни ҳуқуқий экспертизадан ўтказиб, қонунга мувофиқ тарзда қабул қилинишини таъминлаймиз. Ўртача ҳисобда бир кунда 20 тадан 40 тагача ҳужжатлар келиб тушади. Ҳужжатлар юрисконсултларга тенг тақсимланади, юристлар томонидан ҳужжатларнинг қонунга мувофиқлиги текширилиб, хулоса берилади.

МАКТАБ, БОҒЧА, ПОЛИКЛИНИКАЛАРГА БЕПУЛ ХИЗМАТ КЎРСАТИЛАДИ

Мухим хабарлардан яна бири — жорий йилнинг 1 августидан бошлаб босқичма-босқич Марказлар томонидан юридик хизмати мавжуд бўлмаган давлат ташкилотларининг туман (шаҳар) бўлиналарида юридик хизмат кўрсатилиши белгиланмоқда. Бу ҳақда Адлия вазирлиги масъул ходими Хафиза Хусанова батафсил маълумот берди:

— Келгусида маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бўлими, қишлоқ хўжалиги бўлими, туризм ва маданий мерос бўлими, спортни ривожлантириш бўлими, оила ва хотин-қизлар бўлими, давлат солиқ инспекцияси, аҳоли бандлигига қўмаклашиш маркази, давлат умумий ўрта таълим мактаблари, давлат мактабгача таълим ташкилотлари, давлат кўп тармоқли марказий ва оилавий поликлиникаларига юридик хизмат кўрсатилиши белгиланмоқда. Бунда умумий ўрта таълим мактаблари, мактабгача таълим ташкилотлари ҳамда кўп тармоқли марказий ва оилавий поликлиникаларига "Е-ҳуқуқшунос" электрон тизимига улаш ва хизмат кўрсатиш бепул асосда амалга оширилади.

— Марказимизда ҳар бир юрисконсулт ихтисослаштирилган ҳолда хизмат кўрсатади, — деди Чилонзор туман юридик хизмат кўрсатиш

маркази бош юрисконсулти Дўстмуҳаммад Тиллаев марказ фаолияти ҳақида гапирар экан. — Масалан, мен туман маданият бўлимига юридик хизмат кўрсатаман. Бир кунда ўртача ҳисобда 15-20 тагача ҳужжатлар келади. Шу кунгача марказимиз томонидан ҳуқуқий хулоса берилган биронта ҳужжат бекор қилинмади. Бу тизимнинг аҳамияти шундаки, авваллари ташкилотлар томонидан ҳужжатларнинг ноқонуний тартибда тузилиш ҳолатлари ёки юрист томонидан жуда кеч имзоланганлик ҳолатлари ҳам бўлган. Эндиликда бундай ҳолатларга барҳам берилди. Хулоса бериш муддатимиз 3 иш куни ҳисобланади. Шу муддатдан кечиктирмаган ҳолда ҳужжатларни ҳуқуқий экспертизадан ўтказамиз.

ҚОҶОЗБОЗЛИК ВА КОРРУПЦИЯНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Мутахассислар таъкидлаганидек, юридик хизмат марказлари туман (шаҳар) даражасидаги давлат ташкилотларининг фаолиятида қонунийлик ва қонун устуворлигини янада мустаҳкамлаш ҳамда қоғозбозлик ва коррупцияни келтириб чиқарувчи омилларни бартараф этишга хизмат қилмоқда.

Пресс-тур давомида жамоатчилик ва ОАВ вакилларига туман адлия бўлимлари, давлат хизматлари марказлари фаолияти ҳақида ҳам маълумотлар берилди. Туман адлия бўлимларининг асосий вазифаси фуқароларга ҳуқуқий ахборотни етказиш ва ҳуқуқларини тушунтириш билан бирга уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашдан иборатлиги таъкидланди. Адлия бўлимлари томонидан биргина 2021 йил давомида 60 мингдан ортиқ жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари қўриб чиқилганлиги айтилди.